

La finestra oberta

CRISTINA MONTOLIO

Aturem les discriminacions

Ningú no pot ser discriminat per raó de naixement, raça, sexe, origen, religió, opinió, o qualsevol altra condició personal o social. Els poders públics han de crear les condicions per tal que la igualtat i la llibertat dels individus siguin reals i efectives.

Això no ho diem els Progressistes, ho diu la Constitució. I nosaltres la defensem. I en aquest país les persones amb malalties mentals, que dissortadament cada vegada en són més, són discriminades. Les assegurances les discriminen, doncs tot i ser una malaltia reconeguda per l'OMS els exclouen, i el Govern, tot i haver estat co-neixedor i informat, no fa gran cosa.

Els progressistes creiem que caldria fer trobades amb aquestes companyies asseguradores, i els bancs que en són els propietaris, per arribar a acords i trobar una solució de manera urgent per aquests malalts. També es vulneren els seus drets deixant-los *aparcats* en pensions, sense els recursos necessaris. Des de Govern potser creuen que una habitació en una pensió per un malalt mental és la solució, però és una irresponsabilitat. La salut mental ha de ser prioritària en aquest país.

Els intents de suïcidi en els tres darrers anys han estat 106. És una dada molt alarmant, i segurament són molts més que les famílies no han trucat al servei d'urgències i els han gestionat en les llars com han pogut. Al país tenim un greu problema. La població està patint les conseqüèn-

cies de la manca de previsió i la improvisació continuada del ministeri de Salut. Ara treuen pit i es penjaran la medalla a final del mandat amb el famós Pisma, un pla integral per a la salut mental. És un pla ambiciós, però que arriba molt tard i on moltes de les accions que es faran no són immediates i no s'ajusten a la realitat del país.

Cal una contractació immediata de psicòlegs i psiquiatres a l'hospital. Amb una o dues persones no n'hi ha prou, ha quedat més que demostrat. Trucar i que et donin hora per dos mesos s'ha d'acabar. La reactivació de la unitat de salut mental de l'hospital ha de ser un tema prioritari: el ciutadà té dret a ser atès i tenir un seguiment setmanal. Subvencionar la psicologia és quelcom que fa dies que prometen, i ara que semblava que seria una realitat, ha resultat que no acaben d'arribar a acords.

Cal que es deixi d'estigmatitzar als malalts mentals, tan socialment com des de les institucions. Tots podem passar per un període transitori i patir una malaltia mental. Un fill amb un problema, un familiar malalt, la mort d'un ésser estimat i moltes més situacions poden fer que l'an-

goixa desbordi al nostre cap. Per això, volem agrair públicament a les associacions la feina que fan ajudant les famílies i treballant de manera empàtica amb les persones que pateixen.

També cal reclamar que les persones que estan fora, ingressades en espais terapèutics, retornin a casa. Hi ha gent que fa anys que està ingressada fora d'Andorra, i també cal que els menors deixin de ser derivats fora del país. S'ha de crear un recurs urgent per a ells. El CREI serà una realitat el juny de 2022, segons declara la ministra **Pallarès**, però és un recurs únicament per a menors tutelats o derivats per la Batllia, amb addiccions o trastorns greus de conducta. Els menors que estan fora del país queden exclosos d'aquesta opció, i Andorra té instal·lacions que es podrien emprar per crear un espai per a ells. Els progressistes ja ho vam plantejar en el nostre programa electoral del 2019.

Les persones han d'estar al davant; els drets de les persones han de ser prioritaris. ≡

Consellera al Comú d'Ordino per SDP i membre de la CPN de Progressistes-SDP